

СТАНОВИЩЕ

по дисертация за присъждане на образователна и научна степен „Доктор”

на **Боян Бойчев Пиперков,**

докторант по научна специалност: „Трудова психология“,

професионално направление: Психология, шифър 3.2

Тема на дисертацията: „ОРГАНИЗАЦИОННИ ФАКТОРИ ЗА ФОРМИРАНЕ НА ПРИВЪРЗАНОСТ И УДОВЛЕТВОРЕНОСТ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ КЪМ ОРГАНИЗАЦИЯТА”

Изготвил становището: **Проф. д.п.н. Толя Стоицова**
Департамент „Медии и комуникация”, НБУ

Представеният за защита дисертационен труд от докторант Боян Пиперков включва 187 страници текст, заедно с библиографията и приносите. Трудът е структуриран нестандартно в 5 глави, придружени с увод, обобщение и изводи, както и от библиография и приложения. Темата бих казала е една от вечно актуалните що се отнася до удовлетвореността на организациите. Привързаността към тях е относително по-малко изследвана.

Използваната библиография обхваща голям брой източници – 287, от които само 8 за български език и два са Интернет източници.

1. Значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение

Още в увода, докторантът ясно представя значимостта на проблема, както в международен, така и в национален план. Посочва мотивацията си за избор на темата, както и причините за връзка между привързаност към и удовлетвореност от организацията. За емпиричното изследване е избрана фирма от тежката индустрия, именно – минната индустрия, която не е изследвана организационно психологически у нас.

2. Цели и задачи

Докторант Пиперков формулира ясно целите и задачите си, както и обосновава издигнатите от него хипотези по отделно за привързаност и удовлетвореност в организациите в емпиричната част от дисертацията си, съответно в четвърта и пета глава.

3. Степен на познаване на състоянието на проблема и съответствие на използваната литература

Боян Пиперков познава много добре научната литература по темата на дисертацията си в международен план. На национално, както споменах – използва само 8 източника и бих му препоръчала занапред да обръща по-сериозно внимание на научните публикации в България.

Използваната литература съответства на проблематиката, която се разработва в дисертацията.

4. Коректност при цитирането на представителен брой автори.

Цитирани са огромен брой научни източници – 287. Повечето научни материали са на английски език. Източниците обхващат голям диапазон на публикуване: най-старите са от 1965 и 1966 г. до най-съвременни – от последните 5 години. Цитирането е коректно като са обхванати значими автори с техните публикации, които са свързани с темата на дисертацията, както споменх в международен план.

5. Наличие на обоснован и разработен теоретичен модел на изследването

В четвърта глава е предложен адекватен теоретичен модел за изследване, свързан с анализ на факторите, оказващи влияние както върху привързаността към организацията, така и върху удовлетвореността от труда. Специално искам да отбележа, че и двата модела са отлично онагледени със схеми, показващи не само факторите, но и връзките по между им (83 с.).

6. Съответствие на избраната методология и методика на изследване с поставената цел и задачи на дисертационния труд.

И двете емпирични изследвания използват адекватна методология на изследваните проблеми. Издигнати са 5 хипотези, за доказването на които са формулирани съответно 5 изследователски задачи. С цел проследяване динамиката на факторите, изследванията са проведени в една и съща организация в миннодобивната промишленост в две различни години – 2015 (с изследвани 501 служители) и през 2017 (с 469 изследвани лица).

В проучванията са използвани 4 въпросника като един се повтаря в двете изследвания. Въпросниците са адекватни и са представени прецизно с психометричните им данни.

7. Наличие на собствен принос при събирането и анализирането на емпиричните данни.

Получен е голям обем от резултати, добре представени в множество таблици, и адекватно интерпретирани. Регресионният анализ дава възможност да се обособят предиктори за формиране на „Афективна привързаност“; „Инструментална привързаност“ и „Нормативна привързаност“.

Относно хипотезите, първата, свързана с демографски фактори, се доказва частично. Втората изцяло потвърждава наличието на позитивни взаимозависимости между привързаността към организацията и удовлетвореността от прекия ръководител, колегите, получаваното възнаграждение и социалните придобивки. Третата и четвъртата хипотеза, проверяващи съответно влиянието на удовлетвореността от организацията върху компонентите на привързаност към организацията и съществуването на позитивни взаимозависимости между подходите за управление на човешките ресурси и организационната ефективност, спрямо привързаността към организацията, се потвърждават частично. И накрая, петата хипотеза – подходите за управление на човешките ресурси и организационната ефективност оказват влияние формирането на привързаност на служителите към организацията, също се потвърждава.

Тук е момента да поздравя докторант Боян Пиперков за отлично свършената работа в емпиричната част на дисертацията.

ЗаклЮчението обобщава точно изводите от направените множество анализи.

Авторефератът е в обем от 49 страници и представя точно съдържанието на дисертацията. Приемам и формулираните от докторант Пиперков пет приносни момента, свързани с формирането на теоретико методологичния модел и резултатите от изследванията.

Публикациите на Боян Пиперков по темата на дисертацията надхвърлят изисквания минимум. Те са 5, в периода 2016 – 2017, последните 2 под печат. Всички са в сборници от международни конференции, в които докторантът е участвал с научни доклади.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Докторант Боян Пиперков представя за защита сериозно разработен теоретико-емпиричен дисертационен труд с изводи, подкрепени от точен анализ на различни равнища. Искам да отбележа и добрия език и стил, на който е написана дисертацията – строго научен и едновременно с това – ясен и разбираем.

Авторефератът пресъздава точно съдържанието на дисертацията с приносите в нея. Докторантът, както споменах, има пет самостоятелни публикации по темата на дисертационния си труд. За мен без съмнение дисертацията напълно удовлетворява високите изисквания за исканата степен. Затова предлагам на уважаемите колеги от научното жури да присъдим образователната и научната степен „Доктор“ на Боян Бойков Пиперков за дисертационния му труд на тема „ОРГАНИЗАЦИОННИ ФАКТОРИ ЗА ФОРМИРАНЕ НА ПРИВЪРЗАНОСТ И УДОВЛЕТВОРЕНОСТ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ КЪМ ОРГАНИЗАЦИЯТА”.

23.06.2020

Член на научното жури:

Проф. д.пс.н. Толя Стоицова